

Poznámky pre učiteľa

3. júla 2026

(Text preložený pomocou automatického prekladača)

Časť I: Prehľad

Kľúčový text: Sk 18,9.10

Hlavné zameranie štúdia: 1Kor 1,1–3; Sk 18,4–10.

Úvod

Nedávny kreslený vtip ukazuje korpulentnú staršiu ženu sediacu v ordinácii lekára. Lekár sa tvári ohromene. Titulok pod obrázkom znie: „Pán doktor, ja sa identifikujem ako štíhla šesťnásťročná a hlboko ma uráža, keď hovoríte, že moja váha v mojom veku ohrozuje moje zdravie.“

Ako tento kreslený vtip humorne ukazuje, vnímanie je kľúčovou súčasťou identity. Subjekty, ktoré zápasia s definovaním svojej identity, budú mať tiež ťažkosti s naplnením svojho zmyslu alebo poslania v živote.

Lekcia tohto týždňa predstavuje dve knihy Nového zákona zamerané na misiu: 1. a 2. list Korinťanom. Zoznámime sa tiež so samotným autorom, Pavlom, konkrétne s jeho poslaním a zámerom osloviť Korinťanov.

Témy lekcie

Okrem úvodu do historického pozadia zboru v Korinte a jeho založenia sa lekcia zameria na nasledujúce témy a okruhy:

1. Kultúrne a historické pozadie. Budeme uvažovať o dôležitom kultúrnom a historickom pozadí, ktoré je dôležité pre štúdium listov Korinťanom.

2. Strategická služba. Aká bola Pavlova stratégia služby v Korinte? Pri hľadaní odpovede na túto otázku budeme uvažovať o Pavlovej misijnej stratégii v Korinte v rámci ranokresťanskej cirkvi.

3. Identita. Identita je kľúčom k misii. Je potrebné zopakovať, že subjekty, ktoré zápasia s definovaním svojej identity, budú mať tiež ťažkosti s naplnením svojho poslania. Naša diskusia o identite sa pokúsi odpovedať na nasledujúce otázky:

- Prečo sa Pavol označoval za apoštola?
- Akú rolu hrá identita v misii?
- Akú identitu mal zbor v Korinte?
- Ako si môžeme udržať kresťanskú identitu vo svete, ktorý kladie dôraz na iné hodnoty a ideály?

Časť II: Komentár

1. Pozadie: Prvý list Korinťanom je jedným z dlhších listov v Novom zákone. Podobne ako Rimanom sa skladá zo 16 kapitol, ktoré obsahujú celkovo 433 veršov. Ide o pastoračný list nedávno založenému zboru, ktorý čelí významným etickým, teologickým a interpersonálnym problémom. Pavol sa jasne označuje za autora 1. listu Korinťanom (1Kor 1,1) a v 1Kor 16,21 uvádza zmienku o svojom vlastnoručnom podpise. Druhý list Korinťanom je kratší (13 kapitol s celkovým počtom 257 veršov) a obsahuje oveľa viac osobných informácií o apoštolovi Pavlovi. Tento list ucelene popisuje apoštolovo chápanie jeho apoštolskej služby. Niektorí používajú latinské slovné spojenie *apologia pro vita sua*, „obhajoba vlastného života“, ako vhodné označenie obsahu a zamerania 2. listu Korinťanom (pozri Leland Ryken a Philip Graham Ryken, „2 Corinthians: Introduction“, in *The Literary Study Bible: ESV* [Wheaton, IL: Crossway Bibles, 2007], s. 1715). V tomto liste Pavol obhajuje svoju apoštolskú službu pred niektorými odporcami v korintskom zbore a ponúka príklad toho, ako by sa mal žiť kresťanský život a vykonávať služba.

Korešpondencia medzi Pavlom a mladým zborom v Korinte bola predmetom vedeckých diskusií. Zdá sa, že Prvý list Korinťanom je odpoveďou na niektoré otázky, ktoré Pavlovi prišli poštou (pozri napr. 1Kor 7,1) – možno v reakcii na skorší list, ktorý apoštol poslal a ktorý sa nedochoval, čo je pravdepodobne spomenuté v 1Kor 5,9. Je možné, že po tomto prvom liste prebehlo medzi Pavlom a kresťanskou komunitou v Korinte viac výmien názorov, ktoré dnes nemáme k dispozícii.

Možno predpokladať, že tieto výmeny predchádzali druhému listu, ktorý je teraz súčasťou nášho biblického kánonu. Prvý list Korinťanom bol napísaný okolo roku 55 po Kr. z Efezu (porovnaj s „1 Corinthians“, *Andrews Bible Commentary*, ed. Ángel Manuel Rodríguez et al. [Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2022], s. 1613), zatiaľ čo Druhý list Korinťanom bol napísaný s najväčšou pravdepodobnosťou v roku 56 po Kr.

2. Strategická služba v Korinte: Pavlova služba v Korinte je popísaná v 18. kapitole Skutkov. Apoštol tu slúžil viac ako 18 mesiacov. Staroveké mesto Korint bolo zničené Rimanmi v roku 146 pred Kr. a v roku 44 pred Kr. bolo obnovené Júliusom Caesarom ako rímska kolónia. Čoskoro sa stalo významným politickým a hospodárskym centrom, ktoré malo strategickú polohu vo východnej časti Rímskej ríše. Jeho dva prístavy, Kenchreje na východe a Lechaion na západe, ponúkali bezpečné pozemné spojenie medzi Egejským a Jónskym morom. Kontrola nad oboma prístavmi a nad cestou pretínajúcou 6 kilometrov širokú šiju umožňovala mestu vyberať dane z obchodu v smere sever-juh aj východ-západ (porovnaj s Jerome Murphy-O'Connor, „Corinth“, in *The New Interpreter's Dictionary of the Bible*, ed. K. Doob Sakenfeld [Nashville, TN: Abingdon Press, 2006], zv. 1, s. 732–735).

Mesto ponúkalo veľké ekonomické možnosti a šanca na vzupnú sociálnu mobilitu priťahovala mnoho národností. Pretože išlo o relatívne mladé mesto, bol Korint tiež menej zviazaný starobylými tradíciami a otvorenejší novým myšlienkam. Rím určil toto mesto za hlavné mesto provincie Achaia, čím podčiarkol jeho politický význam. Pavlovo strategické rozhodnutie investovať do služby v Korinte viac ako 18 mesiacov svojho života nám poskytuje dobrý príklad jeho zámerného plánovania misie.

Pavlova služba v Korinte prebiehala podľa známeho vzorca. V meste ho ubytovali Akvila a Priscila, dvaja židokresťanskí konvertiti, ktorí boli vyhnaní z Ríma na základe Claudiovho dekrétu zakazujúceho všetkým Židom pobyt vo meste (Sk 18,2). Akvila a Priscila boli tiež výrobcovia stanov (Sk 18,3). Pavol strategicky navštevoval najprv synagógu v sobotu (Sk 18,4) a svoje učenie – keď bol vyzvaný na čítanie týždenných čítaní z Tóry – zameriaval na život, smrť a vzkriesenie Ježiša (Sk 18,5).

Ukazovaním správneho výkladu známych mesiášskych textov dokázal Pavol osloviť židovských členov komunity na známej pôde. Pavlov výklad a kázanie však na jeho misijných cestách často vyvolávali konflikty a napätie, čo ho v Korinte viedlo k tomu, že zameriaval svoju pozornosť na „bohobojných“. Bohabojní boli pohanovia, ktorí často súznili so židovským učením, ale neboli to prozelyti (pozri Mt 23,15). Skutky 18,7 uvádzajú, že Pavol kázal v dome Titia Justa, nežidovského suseda synagógy v Korinte. Medzi tými, ktorí uverili Pavlovmu kázaniu, bol Krispos, predstavený synagógy, s celým svojím domom a mnoho ďalších (Sk 18,8).

3. Význam identity: Identita utvára naše presvedčenia, naše chápanie dejín a tiež naše vlastné vnímanie bytia. Po skúsenosti na ceste do Damasku (Sk 9) je Pavlova identita ukotvená v jeho božskom povolaní nasledovať Ježiša a byť Ježišovým apoštolom (t. j. vyslancom a poslom). Pavol spolu so svojím spoluautorom Sosthenom začína svoj prvý list korintskému zboru tvrdením, že bol „povolaný z vôle Božej za apoštola Krista Ježiša“ (1Kor 1,1; porovnaj s 2Kor 1,1). V pozadí podstatného mena *apostolos* stojí grécke sloveso *apostellein*, „poslať“, ktoré sa – prekvapivo – v gréckej literatúre mimo Nového zákona používa len zriedka. Použitie relatívne vzácneho slova na označenie kľúčovej služby v ranokresťanskej cirkvi mohlo byť vedomým pokusom vyjadriť zásadný význam služby apoštolov, ako aj jedinečnú funkciu tých, ktorí boli vyslaní, čo sa týkalo aj Pavla a presahovalo Dvanásť, ako naznačuje zmienka v Rimanom 16,7: „Pozdravujte Andronika a Junia, mojich krajanov a spoluväzňov, ktorí sú známi medzi apoštolmi.“

Pavlova identita má korene v troch veciach: (1) v skúsenosti jeho povolania, pri ktorom uzrel vzkrieseného Pána (1Kor 15,8.9; Gal 1,15.16); (2) v jeho poverení Bohom zvestovať evanjelium (Gal 1,1; porovnaj so Sk 9,15); a (3) v ovocí jeho apoštolskej služby predstavovanom obrátenými ľuďmi a novými zbormi (1Kor 9,2). Kniha Skutkov ponúka množstvo Pavlových svedectiev, ktoré znova rozprávajú o jeho povolaní, poverení a ovocí, čo podčiarkuje význam týchto prvkov pre jeho službu. Aj keď uznáva svoje vynikajúce vzdelanie pri nohách slávnych učencov a svoje členstvo v prísnej sekte farizejov, jeho identita nie je založená na prestíži a úspechoch, ale na stretnutí s Ježišom Kristom.

Identita sa zdá byť dôležitou témou aj v novozaloženom korintskom zbore. Pavol ostro reaguje na správy o rozdelení v zbore, v ktorom sa ľudia začali silne prikláňať k niekoľkým rôznym kresťanským vodcom. Pavol svojmu poslucháčstvu pripomína, že sú v prvom rade nasledovníkmi Krista, nie Pavla, Apolla alebo Petra (1Kor 1,10–12). Jeho argumentácia v prospech jednoty je založená na nedeliteľnom Kristovi, Jeho obete a Jeho zachraňujúcej milosti (1Kor 1,13). K otázke identity v korintskom zbore sa vrátíme v niektorej z budúcich lekcí, kde sa jej budeme venovať podrobnejšie.

Časť III: Praktická aplikácia

Mnoho firiem dnes vynakladá čas a peniaze na otázky brandingu a vlastnej identity. Uvedomujú si, že v konkurenčnom obchodnom svete im obyčajné pokračovanie v tom, čo robili vždy, nezaručí prežitie. Potrebujú mať jasnú predstavu o tom, kto sú a aké jedinečné potreby môžu uspokojiť. Zdá sa, že aj Pavol vedel, aká dôležitá je identita.

1. Vo svojej skupine preskúmajte, ako Pavol sám sebe označuje za apoštola. Čo táto identita znamenala a aké mal právo si toto označenie nárokovať? Ako jeho apoštolstvo ovplyvnilo zmysel a poslanie jeho života?
2. Premýšľajte a diskutujte o tom, ako môže naša individuálna aj spoločná identita ako kresťanov adventistov siedmeho dňa pomôcť objavovať a naplňovať potreby našich komunít.
3. Zbor v Korinte bol jedinečným kultúrnym mixom. Väčšina ľudí z tejto skupiny nemala židovské kultúrne zázemie. Nemohli byť označení za židovskú odnož alebo sektu. Tento nedostatok jasnej identity leží v pozadí mnohých problémov, ktoré Pavol v korintskom zbore rieši. Vo svojej skupine diskutujte o vzťahu medzi identitou a správaním. Prečo to, že vieme, kto sme, odkiaľ pochádzame a kam smerujeme, ovplyvňuje to, čo robíme a ako žijeme?
4. A nakoniec, ako si môžeme udržať kresťanskú identitu vo svete, ktorý kladie dôraz na iné hodnoty a ideály?